

INFORMACIJOS

Informationsblatt der Litauischen Volksgemeinschaft in der Bundesrepublik Deutschland, e. V.

684 Hüttenfeld über Lampertheim

Schloß Rennhof - Telefon 22

Nr. 2-3 (75-76) 1965 m. gegužės 11 d.

Šis leidinys leidžiamas
rankraščio teisėmis. Pasi-
naudojant jo žiniomis, malo-
niai prašoma nurodyti šaltinį.

PLB VOKIETIJOS KRAŠTO TARYBOS SUVAŽIAVIMAS

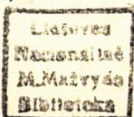
Š. m. balandžio mėn. 30 d. ir gegužės 1-2 dienomis, Hüttenfelde, įvyko Vokietijos Lietuvių Bendruomenės Krašto Tarybos suvažiavimo eilinė sesija. Sesijos darbuose ištiesai dalyvavo 13 Tarybos narių: Tėv. A. Bernatonis, senjoras A. Keleris, dr. J. Grinius, dr. J. Norkaitis, kun. Br. Liubinas, O. Böhm-Krutulytė, kpt. J. Valiūnas, kpt. J. Venckus, mok. Fr. Skėrys, aviac. kpt. A. Mariūnas, dipl. chem. V. Lėnertas, J. Stankaitis, J. Kriščiūnas, ir garbės narys Erdmonas Simonaitis. Pirmąją sesijos posėdį atidarė, amžiumi seniausias Tarybos narys, Juozas Kriščiūnas, sekretoriaujant J. Stankaičiui. Į Darbo prezidiumą išrinkti: Tėv. A. Bernatonis, J. Kriščiūnas ir J. Stankaitis.

Sesijos posėdžiai buvo vieši, todėl dalyvavo gausus būrys vietos tautiečių ir iš įvairių krašto vietovių atvykusių bendruomenės narių. Taryba savo darbų eilėje išklaušė išsamius Krašto Valdybos ir Vasario 16-tos gimnazijos padėtį ir apie naujai statomo gimnazijos pastato finansavimo reikalus. Kitų Bendruomenės organų atstovai davė atskirus pranešimus iš savo metinės veiklos: Švietimo Komisijos vardu - Tėvas A. Bernatonis, Vasario 16-tos gimnazijos vardu - direktorius kun. Br. Liubinas, Garbės Teismo vardu - dr. P. Karvelis atsiuntė pranešimą raštu. Po visų pranešimų buvo perskaitytas Kontrolės Komisijos protokolas, apimantis 1964 m. Krašto Valdybos ir jos įstaigų atskaitomybės reikalus. Protokolą perskaitė Jurgis Barasas.

Visi sesijos posėdžiai praėjo ypatingai darbingoje nuotaikoje. Gyvai diskutuota visais Bendruomenės organų pranešimuose iškeltais klausimais. Ypatingai išsamiai apsvarstyta Krašto Valdybos patiekta apyskaita už 1964 m. ir sąmata 1965 metams. Dėl apyskaitos ir sąmatos plačiai pasisakius visiems Tarybos nariams, slaptu balsavimu, apyskaita už 1964 metus ir sąmata 1965 metams priimta.

Paskutiniame sesijos posėdyje prieita prie Bendruomenės organų rinkimų. Čia dar kartą išryškėjo su koku dideliu atidumu ir energija, visi Krašto Tarybos nariai, rūpinasi gyvybiniais Lietuvių Bendruomenės reikalais ir kiek daug aktyvumo parodo sprendžiant kam patikėti sunkią Bendruomenės veiklos našta. Po gyvų diskusijų posėdyje ir po pasitarimų per pertraukas, Krašto Taryba, slaptu balsavimu, išrinko PLB Vokietijos Krašto Valdyba sekančios sudėties:

Kun. Br. Liubinas, kpt. J. Valiūnas, aviac. kpt. A. Mariūnas, E. Simonaitis ir J. Barasas.

Kontrolės Komisijon, slaptu balsavimu išrinkti: mokyt. J. Laukaitis, lt. K. Bendoraitis ir J. Pauliukevičius.

Garbės Teismo pirmininku išrinktas dr. P. Karvelis, nariais kpt. J. Venckus ir mokyt. S. Antanaitis.

Atsižvelgiant, kad šių metų rudenį baigiasi dabartinės Krašto Tarybos kadencija, buvo išrinkta Rinkimų Komisija, kuri praves šių metų rinkimus į PLB Vokietijos Krašto Tarybą. Rinkimų Komisijon, slaptu balsavimu, išrinkta: Arno Endrikaitis, Jurgis Pauliukevičius, Petras Labanauskas, Algirdas Jusevičius ir Stasys Vodopalas.

Krašto Taryba, baigdama savo sesiją, priėmė rezoliuciją apgailėstaudama tų asmenų veiklą, kurie, prisidengę anoniminiais parašais, spaudoje skleidžia šmeižtus prieš bendruomenės priekyje stovinčius asmenis, prieš Vasario 16-tos gimnaziją ir visą bendruomenę. Pastebėta, kad jų šmeižtus jau pasigavo komunistinė spauda bei vokiškas antilietuviškos dvasios laikraštis "Memmler Dampfbot" ir su pasigardžiavimu padeda juodinti lietuviškos bendruomenės reikalus.

Krašto Taryba su dėkingumu prisiminė visus Vasario 16-tos gimnazijos rėmėjus, rėmėjų būrelius bei tų būrelių vadovus. Todėl priimta nutarimas, Tarybos vardu pasveikinti visus rėmėjus bei rėmėjų būrelių vadovus, pareiškiant jiems didelį Tarybos dėkingumą už jų neįkainojamą darbą, kurį jie atlieka nenuilstamai besirūpindami vienintele lietuvių gimnazija laisvajame pasaulyje.

Sesijos darbotvarkėje pramatytiems punktams išsisėmus ir daugiau svarstytinų klausimų neatsiradus, prezidiumo pirmininkas Tėv. A. Bernatonis jautriais žodžiais dėkojo visiems Tarybos nariams už sklandų darbą, už parodytą rūpestį ir už tą išsamų visų kilusių klausimų apsvarstymą. Sesija baigta Lietuvos Himnu.

PLB VOKIETIJOS KRAŠTO TARYBOS ŽODIS PASAULIO LIETUVIAMS

Brangūs broliai ir sesės lietuviai,

PLB Vok. Kr. Taryba, posėdžiavusi 1965 m. balandžio 30.-gegužės 2 dienomis Hüttenfelde, Vasario 16 Gimnazijos patalpose, nuoširdžiai sveikina visų pirma Lietuvoje pavergtuosius brolius ir giliai atjaučia jų nedalią. Mums labai skaudu, kad mūsų broliai jau 25 metus neša verguvės našta, ir mes neturime galimybės efektyviai jiems pagelbėti. Mes tvirtai tikime Lietuvos laisvės atgavimu ir mūsų tautos gyvastingumu.

Sveikiname ir viso laisvojo pasaulio lietuvius ir linkime, kad mes visi, apjungti Pasaulio Lietuvių Bendruomenės, būtumėm vieninga, kilni ir gyva lietuvių šeima.

Vokietijos Lietuvių Bendruomenė yra maža ir neturtinga, tačiau deda visas pastangas puoselėti lietuviškumą ir mūsų jaunimą auklėti krikščioniškoje-lietuviškoje dvasioje. Mes stengiamės išlaikyti Vasario 16 Gimnaziją, tą gyvą Lietuvos laisvės simbolį, ir tobulinti. Ji yra tapusi visų pasaulio lietuvių vilties švyturiu, kuris rodo kelią į Lietuvos laisvę ir nepriklausomybę.

Su džiaugsmu pranešame visiems lietuviams, kad jau Vasario 16 Gimnazijos nauji namai pastatyti, pašventinti ir perduoti naudojimui. Nuoširdžiai dėkojame Statybos Komisijai, vadovaujant p. A. Mariūniui, ir aukų vajeaus vedėjui, gimnazijos direktoriui kun. Br. Liubinui už jų nepaprastą pasišventimą. Labiausiai gi dėkojame Dievui už jo pa-

laimą ir kiekvienam geros valios lietuviui, kuris savo auka prisidėjo prie šios statybos. Tačiau mus slegia dar nesumokėtų statybos sąskaitų skola ca. 90.000 DM. arba 23.000 dol. Šią skolą turime lig š.m. liepos mėn. 1 dienos būtinai sumokėti.

Mes pasitikime lietuvių nuoširdumu ir gerumu, kurie taip daug jau padėjo, kad ir dabar atskubės duosnia ranka Vasario 16 Gimnazijai pagelbėti.

Vieningi Lietuvos prisikėlimo tikėjime
su dėkingumu ir pagarba

PLB Vok. Kr. Tarybos Prezidiumas

Rezoliucija dėl puolimų prieš Vasario 16 Gimnaziją

Lietuvių Bendruomenės Vokietijoje Taryba, susirinkusi į savo metinę sesiją 1965 m. gegužės 1-2 dienomis ir išklausiusi Vasario 16 Gimnazijos direktoriaus kun. Br. Liubino pranešimo apie gimnazijos stovį, su liūdesiu apgailestauja, kad laisvųjų lietuvių kaikurie laikraščiai pastaraisiais mėnesiais spausdino anoniminių (tik pseudonimais pasirašytų) straipsnių, kuriuose Vasario 16 Gimnazija buvo piešiama tik juodai, o jos vadovybė ir už ją atsakingi asmens bei įstaigos buvo vertinami tik neigiamai, tartum jie būtų neatsakingi, neišmanėliai ar piktos valios kenkėjai. Šitokia, nors gerais norais prisidengusi, bet perdėm neigiama kritika, apsunokino nelengvą Vasario 16 Gimnazijos gyvenimą ir darbą, šalinant trūkumus, kurie turi įvairių priežasčių, bet ir daug pareina nuo svetimo krašto aplinkybių ir nuo materialinių trūkumų, varginančių Gimnaziją daugiau kaip dešimt metų. Tarybai ypač skaudu, kad minėti vienašališkos kritikos straipsniai davė medžiagos prieš neigiamai propagandai prieš lietuvius ir jų gimnaziją Vokietijoje. Todėl, dėkodama lietuvių spaudai, kuri su meile ir rūpesčiu sielojasi Vasario 16 Gimnazijos vargais ir darbais, Taryba prašo laikraščius susilaikyti nuo anoniminių Gimnazijos puolimų.

PLB Vokietijos Krašto Tarybos Prezidiumas
ir Rezoliucijų Komisija

/-/Tėv. A. Bernatonis, J. Kriščiūnas, J. Stankaitis ir dr. J. Grinius

PLB Vokietijos Krašto Valdybos veiklos pranešimas už 1964/65 metus (1965.5.1 d.)

Krašto Valdyba

PLB Vokietijos Krašto Taryba savo posėdyje 1964 m. balandžio 5 d. perrinko į Kr. Valdybą tuos pačius asmenis, kurie buvo jau išrinkti 1963 m. birželio 29 d. Pirmas posėdis įvyko balandžio 6 d. Visi Valdybos nariai pasiliko iki tol eitose pareigose, būtent:

Pirmininkas	-	kun. dr. J. Aviža
Vice-pirmin.	-	kun. Br. Liubinas
Iždininkas	-	T. Gailius
Sekretorius	-	J. Valiūnas
Narys	-	A. Mariūnas

Kadencijos metu Kr.Valdyba buvo susirinkusi 14 posėdžių. Nuo 1965 m. kovo 5 d. pasitraukus pirmininkui iš Kr.Valdybos, jom buvo kviestas pirmas kandidatas J.Barasas, o jam atsisakius - antrasis kandidatas J.Stankaitis. Šiam taip pat atsisakius įeiti nariu į Kr.Valdybą, pastarąsias savaites veikė Kr.V-ba iš 4 narių. Kadangi buvo čia pat Kr.Tarybos posėdžio kvietimo metas, tai likusieji nariai pirmininko iš savo tarpo nerinko, o kiekvienas ėjo iki tol eitąsias pareigas.

Kr.Valdybos Pirmininkas gyveno Miunchene, atvažiuodavo į Kr.Valdybos posėdžius ir ta proga paprastai Kr.V-bos būstinėje išbūdavo po kelias dienas, įsijungdamas į tuo momentu atliktinus darbus. Ruošiant metinį Nepriklausomybės minėjimą Heidelberge, kun.dr.Aviža surado paskaitininką Federalinės Vokietijos parlamento vicepirmininką dr.R.Jaeger. Tuo reikalu vasario mėnesyje jis buvo nuvykęs į Bonną. Taip pat organizuojant tą minėjimą pirmininkas užangažavo pianistą Antaną Smetoną, su juo veddamas korespondenciją ir buvo galutiniam susitarimui nuvykęs į muziko gyvenvietę Freiburg/Breisg. Vasario 21 d. vadovavo minėjimui. Dr.Aviža palaikė korespondenciją su PLB valdyba, su Gimnazijos rėmėjų atstovais JAV-bėse ir įvairiomis progomis su įvairiomis organizacijomis, institucijomis ir asmenimis. Nuo 1965 kovo 5 d. pasitraukė iš Kr.Valdybos.

Kr.Valdybos Vicepirmininkas, būdamas kartu ir Vasario 16 Gimnazijos direktoriumi, beveik ištisai gyveno Hüttenfelde. Nuo balandžio 21 iki liepos 4 d. buvo išvykęs į JAV-bes ir Kanadą Gimnazijos statybos vajeaus reikalais. Tos išvykos metu, kaip Vokietijos LB vicepirmininkas, gegužės 20 d. dalyvavo PLB Valdybos posėdyje Klevelande, padarydamas pranešimą apie LB veiklą Vokietijoje. Birželio 6 d. dalyvavo PLB Valdybos pirmininko sodyboje vykusioje lietuvių spaudos ir radio darbuotojų konferencijoje, o tos dienos vakare LB posėdyje, kur buvo atstovaujama PLB valdyba, JAV, Kanados ir Vokietijos kraštų valdybos ir Chicagos LB apygardos valdyba.

Lietuvių Studijų Savaitės metu Hüttenfeld, Kr.Valdybos kaip Studijų Savaitės globėjos vardu, tarė atidarymo žodį. Finansų reikalais kartu su Kr.V-bos nariu A.Mariūnu rugpiūčio 14 d. lankėsi V-jos Katalikų Caritas centre Freiburg/Breis., gruodžio 1 d. Federalinėje Pabėgėlių ministerijoje Bonnoje, gruodžio 9 d. Vyriausybės prezidiume Karlsruheje ir tą pačią dieną Baden-Württembergo Vidaus Reikalų ministerijoje Stuttgarte. Lapkričio 13 d. kartu su išdininku T.Gailium lankėsi Vyriausybės prezidiume Karlsruheje. 1965 m. sausio 27 d. su A.Mariūnu Feder. Pabėgėlių ministerijoje Bonnoje. 1964 lapkričio 16 d. posėdyje Kr.Valdyba vicepirmininkui pavedė atlikti paruošiamuosius darbus centriniam Nepriklausomybės minėjimui Heidelberge. 1965 vasario 14 d. vicepirmininkas Kr.Valdybos vardu Romoje dalyvavo J.E.vysk. Brazio konsekracijoje.

Išdininkas gyveno Hüttenfelde. Išdo pranešimas eina atskirai.

Sekretorius, dalinantis savo gyvenvietę tarp Bensheimo ir Schwetzingeno, atliko statuto jam pramatytas pareigas. Kr.Valdybos NARYS buvo kartu ir jos Reikalų vedėjas.

Statybos Komisija. Ją sudarė pirmininkas A.Mariūnas ir nariai T.Gailius ir J.Valiūnas. Apie jos veiklą ir atliktus darbus yra atskiras pranešimas. Namai yra baigti statyti, pašventinti ir jau pradėti naudoti.

Krašto Valdyba, prie Centrinio Užsieniečių Komiteto (ZAF) atstovavo teisininkas J.Kairys.

Tarnautojai. Kr.V-bos Reikalų vedėjas visą laiką buvo A.Mariūnas. Jo žinioje buvo visa Kr.Valdybos administracija, jis paruošdavo paramos prašymus vokiečių valdžios įstaigoms ir už jas atsiskaitymus, jo paruoštos taip pat apyskaitos ir sąmatos, kurios patiektos šiam Kr.Tarybos posėdžiui. Reikalų vedėjo priežiūroje dirbo buhalteris ir raštininkė. A.Mariūnas savo pareigas Kr.Valdyboje atliko atvykinėdamas iš Kelsterbach/M. Atvykimų dažnumą ir laiką nusistatydavo jis pats.

Buhalteris. Iki gegužės 1 d. 1964 m. buhalteriją tvarkė etatinis buhalteris R.Schulz, gyvenantis Hemsbache. Jis sutvarkė taip pat buhalterijos reikalus ir už 1964 m. birželį. Nuo 1964 m. rugsėjo buhalteriu priimtas J.Kalikauskas iš Oftersheim, kuris atvažinėja į Kr.Valdybą savaitgaliais, o kai kada rečiau. J.Kalikauskas sutvarkė buhalterijos reikalus taip pat už 1964 liepą ir rugpiūtį.

Raštininkė. Kasdieninius K.V.raštinės darbus atliko V.Povilavičienė, kuri kartu raštininkavo ir Vasario 16 Gimnazijoje. Kiti visi tarnautojai tiesioginiai dirbo Gimnazijoje ir apie juos kalbama Gimnazijos direktoriaus pranešime.

Kr.Valdybos Informacijų 6 numerius redagavo kun.Br.Liubinas, o vietą kun.dr.J.Aviža. Nuo balandžio mėn. 1964 iki šio Kr.Tarybos posėdžio išleista 7 Informacijų numeriai, apimantys iš viso 125 puslapius. Keturi numeriai buvo dvigubi.

Įgaliotiniai prie Krašto Vyriausybių. Šiuo metu Valdybą prie Vokietijos kraštų vyriausybės atstovauja sekantieji asmenys:

1. Baden - Württemberge	kun.K.Senkus
2. Bavarijoje	kun.dr.J.Aviža
3. Bremene	V.Skrugdis
4. Hamburge	Kun.V.Šarka
5. Hessene	A.Mariūnas
6. Niedersachsene	V.Šukys
7. Nordrhein-Westfalen	A.Böhm-Krutulytė
8. Rheinland Pfalze ir Saare	kun.Br.Liubinas
9. Schleswig Holsteine	Pr.Liegas

Bendrai Kr.Valdybos įgaliotinių veikla nebuvo vienodo gyvumo. Kai kurie jų vystė labai gyvą veiklą, palaikė gerus santykius su atatinkamų kraštų vyriausybėmis ir tų kraštų lietuviais, kitų gi veikla buvo kuklesnė.

A p y l i n k ė s. Registruotų apylinkių buvo 54. Jos buvo įvairaus didumo ir jų veikla buvo nevienodai gyva. Pagrindinė veiklos apraška buvo tautos švenčių paminėjimai. Kai kurios apylinkės tvarkingai sušaukė savo metinį susirinkimą ir išrinko naujus organus, tačiau buvo ir tokių, kurios per ištistus metus nepadarė nė vieno susirinkimo. Keletas apylinkių solidarumo mokesčių siuntinėjo labai reguliariai, o kai kurios nėra įmokėjusios nė vieno pfenigio, nei pranešusios Kr.Valdybai dėl ko nemoka. Tenka apgailestauti 4204 LŠ lietuvių kuopos Uhlerborne likvidavimą, kuri buvo ilgą metų eilę gyvos Heidesheimo LB apylinkės židinyo ir organizatorius. Apie narių skaičių nėra ko naujo pasakyti - galioja pernai dr.Avižos pranešimo Kr.Tarybai duomenys. Reikia apgailestauti visos eilės uolių LB veikėjų mirtis, kaip tai Hamburgo apylinkės ilgamečio pirmininko Čerkaus, Miuncheno apylinkės pirmininko Apyrubio, Stuttgarto apylinkės vicepirmininko Prosinskio, Kr.Tarybos kandidato M.Musteikio, Ulmo senelių prieglaudos apylinkės pirmininko Ujedincovo, Miunsterio prie Dieburgo apylinkės (2040 LŠCo) seniūno A.Tumėno ir eilę kitų.

Kultūrinė Veikla

Vargo mokyklos veikia prie 11 apylinkų:

- 1) Bad Zwischenahn vad. V. Kazirskienė
- 2) Bremen " Skruodienė
- 3) Hagen " Kalvaitis
- 4) Hamburg " R. Baliulis
- 5) Kleine Bülten " A. Nomeika
- 6) Memmingen " M. Budriūnas
- 7) Münster/Westf. " Z. Balandytė
- 8) Miunchen " B. Forsterytė
- 9) Pinneberg " M. Berentienė
- 10) Stuttgart " kun. K. Senkus
- 11) Vehrte-Osnabrück " V. Rudys

Kr. Valdyba iš kultūrinių lėšų, gautų iš Fed. Vokietijos vyriausybės, vargo mokykloms 1964 metais išleido DM 6.140.-. Kai kurios vargo mokyklos yra remiamos tiesiai tų kraštų vyriausybių, kur jos veikia.

Lietuviškųjų Studijų Savaitė. Jos rengėjai buvo Europos Lietuvių Fronto Bičiuliai, Vokietijos Ateitininkų Sendraugių ir Studentų Sąjungos, Vokietijos Lietuvių Evangelikų Jaunimo Ratelis ir Vokietijos Lietuvių Skautų Rajonas. Krašto Valdyba Studijų Savaitę globojo finansiškai. Rengimo komisijoje Kr. Valdybą atstovavo išdininkas T. Gailius. Studijų Savaitė įvyko Hüttenfelde Vasario 16 Gimnazijos sodyboje, 1964 m. rugpiūčio 8-16 d. d. Dalyvavo apie 120 asmenų.

Jaunimo suvažiavimas Bad-Godesberge įvyko 1964 m. liepos 18-20 d. d. Dalyvavo apie 40 studentų ir apie 20 įvairių profesinių mokyklų mokinį ar šiaip jaunimo. Suvažiavimui lėšas suteikė Nordrhein Westfalen krašto vyriausybė per Kr. Valdybos įgaliotinę A. Böhm.

Vasaros vaikų stovykla Hüttenfelde. Lietuvių katalikų Sielovados direktoriaus tėv. Alf. Bernatonio rūpesčiu šią vasarą nuo rugpj. 17 iki rugsėjo 3 d. Vasario 16 Gimnazijos sodyboje stovyklavo apie 70 lietuvių vaikų. Lėšų dalį parūpino Kr. Valdybos įgaliotinė prie Nordrhein Westfalen vyriausybės A. Böhm.

Joninės Gimnazijoje buvo surištos su Kr. Valdybos iniciatyva ir finansuotos iš jos kultūrinių lėšų.

Solistės Aldonos Stempužienės koncertai: Kr. Valdybos žmonėms tarpininkaujant, buvo sudarytos galimybės solistei A. Stempužienei koncertuoti lapkričio 28 d. Kaiserslauterno apylinkėje, o lapkričio 27 d. 8591 LS lietuvių kuopoje Schwetzingene.

Lietuvos Nepriklausomybės minėjimas Heidelberge vasario 21 d. 1965 m.

Tai buvo bene didžiausias šių metų pačios Kr. Valdybos ruoštasis parengimas. Jo kalbėtoju buvo Fed. Vokietijos vicepirmininkas dr. R. Jaeger, o meninę programą išpildė solistė A. Stempužienė, palydima Mannheimo teatro orkestrantų, diriguoju muzikai D. Lapinskiui, pianistas Antanas Smetona, Vasario 16 Gimnazijos tautinių šokių grupė ir deklamatoriai, vadovaujant mok. E. Tamošaitienei. Minėjimas vyko pilies pagrindinėje salėje, dalyvavo netoli 1000 žmonių, vadovavo pirmininkas kun. dr. Jonas Aviža.

Vasario 16 Gimnazijos Rūmų Šventinimas. Įvyko 1965 m. balandžio 11 d. Katalikų apeigas atliko J. E. vysk. Pr. Brazys, o evangelikų mokytojas Fr. Skėrys. Dalyvavo Vok. Pabėgėlių ministerijos atstovas ministerijos tarėjas M. Lüder, Baden Württembergo Vidaus Reikalų ministerijos viceministras pabėgėlių reikalams S. Schwarz, eilė kitų garbės svečių ir apie 200 lietuvių. Šventė buvo sujungta su vykusia meni-

ne programa, atlikta Vasario 16 Gimnazijos tautinių šokių grupės ir deklamatorių. Meninę programą paruošė ir jai vadovavo mok. E. Ta-
mošaitienė.

Šalia viršminėtų parengimų Kr. Valdyba parėmė visos eilės apylinkių kultūrinės iniciatyvas, suteikdama lėšas iš bendrų kultūrinių sumų.

Socialinė veikla. Kaip apyskaita rodo, 1964 m. Kr. Valdyba šalpai ga-
vo ir išleido DM 1.580. Toje sumoje pagrindinę vietą užima Austr-
lijos LB auka € 300 sumoje, kuri buvo paskirstyta sekančiu būdu
apylinkėms:

Dortmund DM 120, Dortmund-Hausen DM 40, Frankfurt/M. DM 150, Ham-
burg DM 100, Lübeck DM 250, Mühlheim DM 40, München DM 250, Rends-
burg DM 80, Weinheim DM 100, per kat. Sielovadą DM 60.

Atskirai sušelpa dviem progom Baliūnų šeima (Kaiserslautern) ir
Geležinienė.

Baigiamos pastabos. Baigiant savo kadenciją Kr. Valdyba daugiausia
dėmėsi skyrė Vasario 16 Gimnazijos išlaikymui ir jos naujų rūmų
statybai. Kr. Valdyba džiaugiasi, kad jai pavyko šiais metais išlai-
kymui suorganizuoti tiek lėšų, kad neteko skolintis iš statybos pi-
nigų. Kr. Valdybai taip pat malonu, kad baigdama kadenciją, Kr. Tary-
bos nariams gali parodyti baigtus naujuosius Gimnazijos rūmus.
Kr. Valdyba apgailėstauja, kad neturėjo pakankamai jėgų išvystyti
gyvesnę kultūrinę veiklą, tačiau ji kartu su dėkingumu konstatuoja,
kad čia atėjo efektyviai į pagalbą kitos organizacijos. Kr. Valdyba
taip pat jaučia, kad ji nepakankamai turėjo jėgų vesti gyvą bendruo-
meninę veiklą LB apylinkėse, tačiau ji yra nuomonės, kad čia Kr. Val-
dyba gali būti tik pagalbininke. Tikroji veikla turi būti vykdoma
pačių apylinkių veikėjų. Ten, kur yra aktyvių ir energingų lietuvių
visuomenininkų, yra aktyvi ir energinga LB apylinkė.

Kr. Valdyba savo veikloje pastebėjo kai kurias Bendruomenės statu-
to nepraktiškas vietas, o kai kur pasigedo statuto nurodymų. Todėl
ji viltingai laukė ir tebelaukia 1962 m. Kr. Tarybos sudarytosios
statutų komisijos projektų.

Perduodama pareigas šioj sesijoje išrinktiesiems asmenims, pasitrau-
kianti Kr. Valdyba linki jiems ištvermės ir gražaus bendradarbia-
vimo.

Kr. Tarybai dėkoja už suteiktą pasitikėjimą!

PLB Vokietijos Krašto Valdybai
684 Huettenfeld
Litauisches Gymnasium

Dieburg, 1965. gegužės 5 d.

G e r b i a m i e j i,

PLB Vokietijos Krašto Tarybos Prezidiumas, išklausęs Kr. Valdybos
pranešimų apie Valdybos veiklą, apie Gimnazijai naujų namų statybą
ir apie tai statybai lėšoms telkti pravestą vają, nuoširdžiai dėko-
ja Kr. Valdybai už jos nuveiktus darbus, Statybos Komisijai, vadovau-
jamai p. A. Mariūno, už naujų Gimnazijai namų pastatymą ir Gimnazi-
jos direktoriui kun. Br. Liubinui už sėkmingą jo kelionę JAV-ėse ir
Kanadoje telkiant statybai aukas.

Vokietijos Lietuvių Bendruomenės vardu pareiškiami Jums padėka ir
pagarba. Drauge linkime naujajai Kr. Valdybai ir Gimnazijos Vadovy-

bei Dievo palaimos ateities veikloje.

PLB Vokietijos Krašto Tarybos Prezidiumas

/-/ Tėv. A. Bernatonis, J. Kriščiūnas ir J. Stankaitis

Lietuvių Vasario 16 Gimnazija 1964/65 Mokslo Metais

(1965.5.1 d.)

Gerbiamasis prezidiume, gerbiamieji kolegos
Kr. Tarybos nariai!

Lietuvių Vasario 16 Gimnazijos direktoriaus pranešimą apie šią mokslo įstaigą 1964/65 mokslo metų bėgyje ir šiemet pradėsiu citata iš gimnazijos statuto:

"Gimnazijos tikslas: išugdyti krikščioniškos dorovės, stipraus būdo, gražaus elgesio, fiziškai sveikus, sąmoningus lietuvius ir lietuvaites ir parengti juos studijoms aukštosiose ir specialiose mokyklose bei veiklai lietuviškoje visuomenėje". Kaip derinasi su šiais tikslais Gimnazijos veikla 1964/65 mokslo metais, kurie asmenys joje darbavosi, kokios buvo naudojamos darbo priemonės, kokie atsiekti daviniai – tuos klausimus lies šis mano pranešimas. Nors ne direktoriaus užduotis rūpintis medžiagine gimnazijos puše, tačiau dėl vaizdo pilnumo čia šiek tiek paliesiu ir tuos dalykus.

V a d o v y b ė. Gimnazijos direktorium buvau aš. Kai nuo balandžio 21 iki liepos 4 dienos buvau išvykęs į JAV ir Kanadą telkti lėšas naujiesiems gimnazijos rūmams, mokymo reikalais rūpinosi inspektorius, administracija T. Gailius, o visą darbą koordinavo Švietimo Komisijos pirmininkas tėv. Alfonsas Bernatonis. Dėščiau lotynų kalbą IX-je ir VIII-je klasėse, turėdamas viso 9 pamokas savaitėje.

Inspektorium buvo Alf. Krivickas, dėstęs daile, Lietuvos istoriją, vis. istoriją ir lietuvių kalbą trims vidurinių klasių mokiniams jos visai nemokantiems. Viso turėjo 21 nuolatinę pamoką, o pagalbinių skaičius įvairuodavo. Į inspektoriaus pareigas buvo įjungta ir pamokų ruošimo priežiūra. Tris dienas savaitėje budėdavo pats inspektorius, o kitoms trims dienoms būdavo skiriami mokytojai iš eilės.

Bendrabučių vedėjai: Berniukų bendrabutį vedė Tautvydas M. Gailius, šalia to dėstydamas kūno kultūrą berniukams ir anglų kalbą II-III klasėse. Viso 19 sav. pamokų. Mokslo metų pradžioje bendrabutyje 2 dienas savaitėje jį pavadavo mok. A. Viluckis. Vėliau ilgesnį laiką T. Gailius dirbo be pavaduotojo, o nuo 1964 lapkričio pradžios jį pavaduoja kun. J. Dėdinas.

Mergaičių bendrabutį vedė Eliza Tamošaitienė, šalia to dėstydamas kūno kultūrą mergaitėm ir mokydamas tautinius šokius bei ruošdamas menines programas įvairiausioms progoms. Visas jos mokymo darbas buvo įvertintas 9 sav. pamokomis. 2 dienas savaitėje iki 1964 rugsėjo pradžios mergaičių bendrabutyje E. Tamošaitienė pavaduodavo H. Motgabienė, o nuo rugsėjo 1 d. Irena Krivickienė.

Kapelionai: Katalikų kapelionu buvo kun. Jonas Riaubūnas. Šalia tikybos jis dar dėstė lietuvių kalbą II-je klasėje, vis. istoriją III-je ir Lietuvos istoriją IV-je klasėje, viso turėdamas 24 sav. pamokas.

Evangelikų kapeliono pareigas ėjo kun. J. Urdzė, reguliariai atvykėdamas iš Bad Godesbergo. Evangelikų tikybą dėstė Fr. Skėrys. Šalia tikybos jis dar dėstė I, II ir III kl. vokiečių kalbą ir I kl. skaičiavimą. Viso turėjo 27 sav. pamokas. Be to, dar mokė atsilikusius mokinius vokiečių kalbos.

Ūkio vedėjas. Iki 1964 spalio 30 d. gimnazijos ūkiui vadovavo J. Jurkonis, nuo lapkričio 1 d. iki vasario 28 d. etatas buvo laisvas, o pareigas atliko Kr. V-bos reikalų vedėjas A. Mariūnas, nuo 1965 kovo 1 d. ūkvedžiu yra Juozas Subačius.

Mokymas. Vasario 16 Gimnazijoje buvo išeinama programa, kuri nustatyta Baden Württembergo modernių kalbų gimnazijoms į ją įpinant lietuviškuosius dalykus. Dėstoma buvo lietuviškai ir vokiškai.

1. Tikyba. Jos dėstymas šakojosi į 2 dalis, prisitaikant mokyklą lankančių vaikų konfesijai. Evangelikų tikybą dėstė mokytojas Fr. Skėrys, jungdamas klases į 4 grupes: I su II, III su IV, V su VI ir tris paskutiniąsias klases. Taigi viso 8 sav. pamokos.

Katalikų tikybą dėstė kapelionas kun. J. Riaubūnas. Jis savo mokinius grupavo sekančiai: I ir II klasę dalino į dvi grupes, pagal dėstymo kalbą - lietuviškai suprantančių, kuriems dėstė tik lietuviškai ir lietuviškai nesuprantančių grupę, kuriems dėstė vokiškai ir lietuviškai. III ir IV klasių nejungė, bet mokė kiekvieną atskirai. Jungė V su VI ir VII su VIII kl. IX-je klasėje turėjo atskiras religijos pamokas. Tuo būdu katalikų tikybos buvo 14 sav. pamokų.

2. Lietuvių kalba. Gimnazijoje buvo iš viso 47 reguliarios sav. lietuvių kalbos pamokos ir keletas papildomų. I-je klasėje lietuvių kalbą dėstė mok. K. Motgabis. II-ji klasė buvo padalinta į 2 grupes: laisvai lietuviškai kalbančiųjų ir dar tik pradedančių kalbėti. Lietuviškai kalbančiųjų grupę mokė kun. J. Riaubūnas. Pradedančiųjų grupės mokytojai keitėsi. Iki vasaros atostogų mokė kun. J. Dėdinas, o nuo rugsėjo pradžios iš jo perėmė mok. Stp. Povilavičius.

Nuo III iki IX klasės nuo pradžios mokslo metų iki vasaros atostogų lietuvių kalbą dėstė mok. S. Povilavičius. Po vasaros atostogų VII ir VIII klases perėmė dr. J. Grinius. Iki vasaros atostogų lietuvių kalboje atsilikusiuosius vidurinių klasių mokinius papildomai mokė mok. A. Viluckis, o nuo rudens tai atliko mok. S. Povilavičius ir insp. A. Krivickas. IV klasėje laikomi keliamieji lietuvių k. egzaminai. Abitūros egzaminai raštu ir žodžiu.

3. Vokiečių kalba. Jos Gimnazijoje buvo 37 reguliarios savaitinės pamokos ir keletas papildomų. Pirmosiose trijose klasėse vokiečių kalbą dėstė mok. Fr. Skėrys, IV, V ir VI - mok. A. Weigel ir trijose paskutinėse klasėse mokytoja Maria Luise Riedmüller. Fr. Skėrys mokė vokiečių kalbos juse atsilikusiuosius. Vokiečių kalbos keliamieji egzaminai laikomi IV klasėje. Abitūra raštu ir žodžiu.
4. Anglų kalba buvo pradėta mokyti nuo II klasės. Pirmąsias dvi klases mokė mok. T. Gailius, o nuo IV iki IX klasės - mok. O. Haag. Iš viso buvo 33 sav. anglų kalbos pamokos. Anglų kalbos keliamieji egzaminai yra VI klasėje, o abitūros - raštu ir žodžiu.

5. Lotynų kalba mokoma nuo IV klasės. Iki vasaros atostogų visose klasėse lotynų kalbą dėstė mok. H. Baumeister, o nuo rudens paskutines dvi klases su 9 sav. pamokom perėmiau aš. Iš viso buvo 24 sav. lotynų kalbos pamokos. Lotynų kalbos keliamieji egzaminai yra V klasėje, abiturų egzaminai raštu ir žodžiu.
6. Istorija. Vasario 16 Gimnazijoje ji dalinama į dvi dalis - Lietuvos istorija ir visuotinė. Trumpas Lietuvos istorijos kursas išeinamas IV-je klasėje ir laikomi egzaminai. Čia dėstė kun. J. Riaubūnas. Liet. istoriją nuo VI iki IX kl. dėstė insp. A. Krivickas. Iš viso gimnazijoje yra 10 sav. Lietuvos istorijos pamokų. Visuotinės istorijos trumpas kursas išeinamas II-je klasėje. Dėstė kun. J. Riaubūnas. V ir VI klasėje po 1 sav. pamoką dėstė insp. A. Krivickas, o nuo VII iki IX kl. mok. A. Weigel. Iš viso buvo 10 sav. vis. istorijos pamokų. Iš abiejų istorijų laikomi abiturų egzaminai žodžiu ir išvedamas vienas pažymys.
7. Visuomenės mokslas dėstomas VI, VII ir IX kl. VI ir VII kl. dėstė kun. J. Dėdinas, o IX-je mok. A. Weigel, prijungdamas prie istorijos kurso. Vis. mokslo yra 5 sav. pamokos. VII klasėje laikomi keliamieji egzaminai. Abiturų egzaminuose jungiama su istorija.
8. Matematika dėstoma visose klasėse. Jai skirta 34 savaitinės pamokos. Keliamieji egzaminai III ir VI kl. I-je klasėje vaikus skaičiuoti mokė mok. Fr. Skėrys, II-je klasėje - kun. J. Dėdinas, III-je klasėje iki vasaros atostogų aritmetiką dėstė kun. Dėdinas, o nuo rudens dr. J. Grinius. IV-je klasėje mat. dėstė kun. J. Dėdinas iki sausio antrosios pusės, o nuo tada mok. H. Spiess. V ir VI klasėse nuo sausio antrosios pusės matematikos pamokas iš kun. J. Dėdino perėmė mok. R. Dinkel. VII, VIII ir IX klasėse, mokslo metams prasidedant, matematikos pamokas paėmė vyr. mokytojas S. Antanaitis. Atėjus rudeniiui, vyr. mok. Antanaitis pradėjo sirgti, o, artėjant abiturų egzaminams, visiškai sunegalavo ir jau nuo lapkričio mėn. jokių pamokų neatliko. Abiturų kandidatui egzaminų rašomajam padėjo baigti pasiruošti chemijos mokytojas V. Lėnertas. Jis jai parinko egzaminų uždavinius ir atliko pirmąją korektūrą. VII ir VIII kl. ilgesnį laiką visai neturėjo matematikos pamokų. Gruodžio 12 d. vyr. mok. S. Antanaitis pristatė gydytojo pažymėjimą ir raštu pareiškė, kad, jeigu ir po Kalėdų atostogų negalėtų atvykti į darbą, tai jis sutinkąs, kad būtų sandomas naujas matematikos mokytojas. Susirinkus mokiniam po Kalėdų atostogų pamokoms ir vyr. mokyt. S. Antanaičiui neatvykus, pradėjau skubiai ieškoti jam pakaitalo. Sausio 23 atvyko į darbą mok. R. Dinkel ir perėmė visą matematiką nuo V iki VIII kl. IX klasės mokinę žodiniams abiturų egzaminams ruošė Weinheimo gimnazijos matematikos mokytojas R. Lipowski.
9. Fizika dėstoma nuo V klasės iki gimnazijos pabaigos. Iš jos laikomi abiturų egzaminai žodžiu. Pradžioj mokslo metų V ir VI klasės buvo sujungtos fizikos pamokoms į draugę. Dėstė kun. J. Dėdinas. Vyresnėse klasėse fiziką dėstė vyr. mok. S. Antanaitis. Nuo sausio antrosios pusės visą fiziką dėsto mok. H. Spiess - 8 sav. pam.
10. Chemija. dėstoma VI, VII ir VIII klasėse, viso 4 sav. pamokos. VIII -je klasėje laikomi egzaminai. Dėstė dipl. chemikas V. Lėnertas.
11. Gamta iki vasaros atostogų šešiose klasėse dėstė mok. A. Viluckis, o VII ir VIII-je V. Lėnertas. Po vasaros atostogų nuo I iki V ir sujungtose VII ir VIII klasėse gamtą dėstė kun. J. Dėdinas, o V. Lėnertas paėmė VI klasę. Iš viso yra 14 sav. gamtos pamokų.
12. Geografija mokama pirmosiose penkiose gimnazijos klasėse. Iki vasaros atostogų I, II ir III kl. ją dėstė mok. K. Motgabis, o IV ir

V-je kl.mok.A.Viluckis.Nuo rudens visą geografiją (10 sav.pam.) dėstė mok.K.Motgabis. V-je klasėje laikomi geografijos egzaminai.

13. Filosofija dėstoma sujungtose VII ir VIII klasėse. Iki vasaros atostogų dėstė kun.J.Dėdinas, turėdamas 1 sav.pamoką, o nuo rudens dr.J.Grinius 2 sav.pamokas.
14. Piešimas ir dailė mokoma visose devyniose klasėse (11 sav.pamokų). Dėstė insp.A.Krivickas.
15. Muzikos pamokas turėjo penkios pirmosios klasės (10 sav.pamokų), dėstant mok.K.Motgabiui.
16. Kūno kultūros pamokos skirstomos į dvi dalis: berniukams ir mergaitėms. Daromi sekantieji klasių junginiai: 1) I, II, III 2) IV, V ir VI, VII ir VIII kl. Kiekvienas junginys turi po dvi sav. pamokas. Berniukus mokė T.Gailius, o mergaites E.Tamošaitienė.
17. Rankdarbių buvo mokomos penkių pirmųjų klasių mergaitės (8 sav.pam.). Mokė mok.H.Motgabienė.
18. 2 kart savaitėje būdavo choro repeticijos (K.Motgabis) ir 3 kart tautiniai šokiai (E.Tamošaitienė).

Pamokos prasidėdavo 8 val. ir baigdavosi 13 val. 05 min. Pamoka tęsdavosi 45 min., o pertrauka 5 min. Po trečios pamokos būdavo taip vadinama ilgoji pertrauka - 15 minučių. Pamokų ruošimo laikas trukdavo nuo 15 val. 30 min. iki 17 val. 45 min. Pamokų ruošimo priežiūrą tvarkė inspekt., pats budėdamas savaitėje 3 dienas, o likusioms dienoms skirdamas kitus mokytojus. Nuo vasario pradžios 2 dienas savaitėje pamokų ruošime budėdavo kun.J.Dėdinas. Įvairios pagalbinės pamokos būdavo atliekamos laisvalaikiu. Choro ir tautinių šokių repeticijos būdavo atliekamos vakarais. Vakare nebūdavo privalomo pamokų ruošimo laiko, bet būdavo reikalaujama laikytis tylos, kad norintieji galėtų netrukdomai mokytis.

Mokytojų Taryba. Visi mokytojai, kurių pavardės suminėtos kalbant apie mokomuosius dalykus, sudarė Mokytojų Tarybą. MT savo sekretoriumi buvo išrinkusi vyr. mok.S.Antanaitį, o, jam susirgus, kito pastovaus sekretoriaus nerinko, bet kiekvienam posėdžiui sekretoriavo direktoriaus tam reikalui kviečiamas kuris nors mokytojas. MT posėdžiuose, kurių iš viso buvo 17, buvo svarstoma mokymo ir auklėjimo klausimai.

Auklėjimas. Auklėjimo darbas vyko gimnazijoje, bendrabutyje ir organizacijose. Kiekviena klasė turėjo savo auklėtoją, kuris privalėjo išaiškinti mokiniams gero elgesio teoriją ir žiūrėti, kad praktikoje būtų ugdoma krikščioniška dorovė, stiprinama valia ir bendrai gražiai elgiamasi.

Bendrabučių vedėjai turėdavo reguliarius pokalbius su savo auklėjamaisiais. Jie taip pat prižiūrėjo, kad bendrabutyje vyrautų lietuviška dvasia, kad moksleiviuose būtų ugdoma pagarba namams, rūpinosi vaikų išore, jų švara, ugdė higienos pajautimą. Iš organizacijų veikė evangelikų jaunimo ratelis, globojamas mok.Fr.Skėrio, ateitininkai, globojami kapeliono kun.J.Riaubūno ir skautai, kurių mergaites globoja H.Motgabienė, o berniukus T.Gailius, gi vėliau V.Lėnertas. Pamaldas evangelikams atvykdavo laikyti vieną ar du kart į mėnesį kun.J.Urdzė. Katalikams jos buvo privalomos kas sekmadienį, o galimos kasdien. Kasdien tiek evang., tiek katalikams būdavo privalomos vakarinės maldos. Mokslo metams baigiantis katalikai turėjo 3 dienų rekolekcijas. Evangelikai savo susikaupimo dienas turėjo Bad Godesberge, o taip pat atliko atskiras dvasines lavvybas mokslo metų gale.

Maitinimas, mediciniška priežiūra, administracija, ūkis.

Visi mokytojai ir mokiniai maitinasi iš bendros virtuvės. Kad maitinimas būtų sveikas ir kad jo būtų pakankama, privalėjo rūpintis ūkvedys. Mokslo metai buvo pradėti be virtuvės personalo. Kuri laiką virė viena Geležinienė, vėliau jai talkininkavo po vieną vyrą iš likviduojamos 4204 LS lietuvių kuopos. Man esant vajaus kelionėje, metė darbą ir Geležinienė. Kurį laiką virė ūkvedžio žmona J. Jurkonienė, kuri ir anksčiau labai aktyviai dalyvaudavo virtuvės reikalų tvarkyme. Nuo liepos 1 d. virtuvę perėmė 4 vyrai: A. Venckutonis, B. Budreika, J. Gataveckas ir J. Kotvas. Nuo tada virtuvė funkcionuoja normaliai ir maistas yra geras. Per dieną duodama valgyti 4 kartus. Pusryčiai 7 val. 15 min., priešpiečiai 10 val. 25 min. pietūs 13 val. 15 min. ir vakarienė 18 val. Sekmadieniais valgymo tvarka truputį kitokia. Mediciniškąją priežiūrą rūpinosi Mannheimo sveikatos įstaiga. Mokytojai ten kiekvienais mokslo metais yra tikrinami vieną kartą, o kai kurie ir dažniau. Esminių susirgimų, išskyrus jau minėtą p. S. Antanaičio atvejį, šių mokslo metų bėgyje nepasitaikė. Trumpalaikėmis ligomis persirgo didžioji mokytojų dalis. Mokinių tarpe pasireiškė didesnio masto susirgimai 2 kartus, abu kart šį pavasarį. Savaitėje 2 kartus (pirmadienį ir ketvirtadienį) bendrabutį lanko gydytojas dr. F. Degenring iš Hemsbacho. Svarbiam reikalui pasitaikius arba atvyksta jis pats, arba ligonis nuvežamas pas jį. Dantų gydytojų pataravimais mokiniai naudojami Hemsbache ir Viernheime. Mokslo metų eigoje mokiniai buvo skiepijami nuo vaikų paralyžiaus, o taip pat atitinkamo amžiaus vaikai nuo raupų ir kraujo užsikrėtimo.

Švarą klasėse palaikė patys mokiniai. Taip pat patys mokiniai susitvarkė savo gyvenamuosius kambarius bendrabutyje. Koridorius ir kitas viešo naudojimo patalpas valė samdomos valytojos. Gimnazijos žinioje esančio autobusiuko šoferiui iki liepos 31 d. buvo B. Viluckis, o nuo spalio mėnesio šoferiauja J. Grybas, kuris kartu atlieka ir įvairiausių namų priežiūros bei mažesnio remonto darbus. Dalį sargo pareigų atlieka pensininkas S. Kundrotas.

Administracija, kiek tai liečia lėšų parūpinimą, yra Kr. Valdybos žinioje, bet glaudžiai bendradarbiaujant su gimnazijos direktorium. Prašymai vokiškoms įstaigoms eina Kr. Valdybos vardu. Susirašinėjimas su lietuviškais rėmėjais ir visoks lėšų organizavimas iš lietuviškųjų šaltinių atliekamas direktoriaus. Iš direktoriaus kabineto išeina taip pat visi laiškai tėvams, įvairūs pažymėjimai, susirašinėjimas su mokyklų priežiūros įstaigomis ir t. t. Ponia V. Povilavičienė raštininkauja kartu Gimnazijoje ir Kr. Valdyboje. Buhalteriją veda Kr. Valdyba.

a) Mokslo pažangumas. Malonu šioje vietoje pranešti, kad šių mokslo metų IX kl. mokinė Birutė Girdvainytė sėkmingai išlaikė abiturės egzaminus. Gimnazijos vadovybė ir mokytojai, apsisprendami vieną mokinę vesti prie baigiamųjų egzaminų, parodė, kaip labai vertina lietuvius jaunuolius, rimtai siekiančius mokslintis ir auklėtis Lietuvos Vasario 16 Gimnazijoje. Brandos egzaminų rašomieji buvo parašyti gruodžio mėnesį, o atsakomieji egzaminai įvyko kovo 22-23 d. d. Egzaminų komisijai vadovavo Weinheimo gimnazijos mokytojas profesorius Dietrich, egzaminavo mūsų gimnazijos atitinkamų dalykų mokytojai, asistuojami protokolų vedėjų. Egzaminai vyko Weinheimo gimnazijoje.

Pažangiausia klasė buvo VIII-ji, antroji pažangume VI kl., trečioji - III kl. Toliau pažangumo lygis eina taip: V, I, II, VII ir IV. Pirmieji 10 mokiniai yra sekantieji: 1) A. Starukas, VI kl., 2) Kr. Žutaitė, I kl. 3) K. Nikolajevaitė, II kl. 4) M. Landas, VI kl. 5) R. Landas, III kl., 6) I. Klevinskaitė, I kl. 7) B. Gaidytė, I kl. 8) A. Gumiliauskaitė, I kl. 9) N. Olišauskaitė, III kl. 10) G. Radionovas, IV kl.

b) Mokinių elgesys: Pagyrimą už elgesį gavo VIII kl. mkn. A. Hermanas, o trims mokiniams buvo parašytas elgesio ketvertas. Mokslo metų eigoje 3 mokiniai už blogą elgesį buvo pašalinti iš gimnazijos. Visų kitų elgesys įvertintas gerai arba patenkinamai.

c) Moksleiviai lietuviybės išlaikymo ir reprezentavimo tarnyboje.

Vasario 16 Gimnazija nėra tik tam, kad paruoštų kelis desėtkus abiturientų, kurie kada nors ateityje atsilygins lietuvių tautai. Ji ir šiandien privalo duoti savo įnašą, tiek palaikant lietuviškąją gyvybę lietuvių bendruomenėje, tiek lietuviškumą reprezentuojant užsieniečių tarpe. Lietuviškoji visuomenė turėjo progos atsigaivinti lietuviškuoju folkloru birželio 22 d., švenčiant gimnazijos tradicija tapusias Jonines, o gruodžio 18 d. Gimnazijos vaidintojai, giesmininkai ir deklamatoriai sukūrė jaukiai lietuvišką Kalėdų nuotaiką. Abiem progom Vasario 16 Gimnazija sunkiai pajėgė sutalpinti susirinkusiuosius svečius. Gimnazijos menininkai-šokėjai ir deklamatoriai-taip pat labai praturtino LB ruoštajį centrinių Lietuvos Nepriklausomybės minėjimą Heidelbergo pilies karalių salėje. Nors šių visų trijų parengimų pagrindinis tikslas buvo lietuvių dvasios atgaivinimas, tačiau jie visi susilaukė taip pat didelio bei palankaus atgarsio plačiojoje vokiečių spaudoje. Deklamatoriai ir tautinių šokių šokėjai išpildė meninę programą šventinant naujuosius gimnazijos namus, balandžio 11 d.

Išimtinai lietuviškosios reprezentacijos tikslais Gimnazijos tautinių šokių grupė padarė 4 išvykas prieš vasaros atostogas:

1) per Sekmines į Nürnberg, sudetų vokiečių suvažiavimą, kur buvo šokta daugelio tūkstančių žiūrovų akivaizdoje ir užmegztas kontaktas su Federalinės vyriausybės susisiekimo ministeriu Seebohm;

2) birželio mėnesį į Esslingen - organizavo Vokietijos mokytojų sąjungą. 3) ir 4) išvykos buvo gegužės ir birželio mėnesiais į čia pat esanti Lorscho miestelį, minint jo 1200 metų sukaktį, bei dalyvaujant platesnio masto evangelikų suvažiavime. Nuo liepos 64 iki vasario 65 į visus kvietimus buvo atsakyta neigiamai. Vėl buvo priimtas Rotenburgo katalikų vyskupijos kvietimas, dalyvauti bendrame daugelio tautų folkloristiniame pasirodyme Stuttgarte, vasario 14 d. Čia iš 10 tautinių šokių grupių mūsiškiai pasirodė geriausiai, ką rado reikalo priminti Baden Württembergo krašto vyriausybės vidaus Reikalų viceministeris pabėgėlių reikalams S. Schwarz, kalbėdamas šventinant naujuosius Gimnazijos rūmus. Velykų atostogų metu tautinių šokių ansamblis buvo nuvykęs Italijon į Bardi miestą ir atliko programą, Nepaprastųjų Bažnyčios Reikalų Kongregacijos Sekretoriaus arkivyskupo A. Samore tėviškėje, šventinant Jaunimo Centro namus, kuriuose vienas augštas įrengtas Lietuvos garbei su Aušros Vartų koplyčia ir Lietuvos istorijos freskais. Šios kelionės išlaidas apmokėjo Italijos Lietuvių Bendruomenė, o kitų išvykų - jų organizatoriai. Mažesnio masto meninės programos Gimnazijoje buvo ruošiamos įvairiomis progomis, nes laikomasi nuomonės, kad lietuviškos dainos, eilėraščiai, vaidinimai ir šokiai yra sėkmingos lietuviško auklėjimo priemonės.

Rėmėjai. Kalbant apie rėmėjus, neįmanoma laikytis mokslo metų terminų, o reikia grįžti prie kalendorinių metų. Čia suminėsimi visi daviniai lies 1964 metus, tačiau pradėsiu išimtimi, būtent Balfo Centro valdybos suteikta \$ 3.000.- parama pirkti duoną, kuri kaip tik tilpo 1964/65 mokslo metų rėmuose. Rėmėjų būreliai 1964 metais veikė JAV-bėse, Kanadoje, Kolumbijoje ir Vokietijoje. Iš būrelių JAV-se gauta US \$ 21.277,50,- Kanadoje can. \$ 944,- Kolumbijoje US \$ 90 ir Vokietijoje DM 2.406. Visos pajamos gimnazijos išlaikymui atėjusios aukų forma, pagal PLB Vokietijos krašto Bendruomenės apskaitą už

1964, sudaro DM 139.937,31 sumą. Tai parodo, kad šalia rėmėjų būrelių buvo daug kitų aukotojų, savo auką nesurišusių su nuolatiniu įsipareigojimu. Turint galvoje, kad 1964 metais lietuvių visumenė sudėjo stambias aukas naujųjų gimnazijos rūmų statybai, yra nepaprastai džiugu konstatuoti, kad to pasėkoje aukos gimnazijos išlaikymui, palyginus su 1963 metais, ne tik nesumažėjo, bet net pakilo. Federalinė V. Vokietijos vyriausybė gimnazijos išlaikymui skyrė DM 73.200, reikalaudama tą sumą panaudoti mokytojų algoms. Baden Württembergo vyriausybė skyrė DM 70.000, kurie buvo nukreipti bendrabučio išlaikymui. Taigi laisvojo pasaulio lietuviai ir V. Vokietijos vyriausybė prie Gimnazijos išlaikymo prisidėjo maždaug lygiomis dalimis, iš viso 282.937,31 DM sumoje.

Mokinių tėvai 1964 metais įmokėjo DM 12.452, iš socialinių įstaigų gabiems mokiniams gauta DM 13.918, iš kurių mokiniams kišenpinigių išmokėta DM 2.157,20. Šalia šių didžiųjų šaltinių eina kitos smulkesnės sumos. Kaip tos visos lėšos buvo panaudotos, išsamų vaizdą suteikia 1964 Vokietijos LB apyskaita. Mano pareiga yra pareikšti padėką visiems aukotojams. Dėkoju visiems rėmėjų būrelių vadovams, kurių simbolis yra kun. B. Sugintas ir visiems ištvermingiesiems aukotojams!

Dėkoju Balfo organizacijai, jos direktoriams, centro valdybai, apylinkių valdyboms ir visiems per Balfą aukojusiesiems! Dėkoju visoms organizacijoms ir asmenims, kurie prisidėjo prie lėšų Vasario 16 Gimnazijos išlaikymui telkimo! Dėkoju lietuviškajai spaudai ir radio valandėlėms už Vasario 16 Gimnazijos populiarinimą! Dėkoju viso laisvojo pasaulio lietuviams už tai, kad jie įvertino lietuviškos mokyklos reikšmę svetimame krašte ir rėmė Vasario 16 Gimnaziją materialiai ir morališkai.

S v e č i a i. Kad metai iš metų Lietuvių Vasario 16 Gimnazija vis labiau tampa Europos lietuviškumo centriniu židiniu, rodo organizacijų ir pavienių asmenų jai skiriamas dėmesys. Jau dešimt metų iš eilės Vokietijoje ruošiamos Lietuviškųjų Studijų Savaitės organizatoriai 1964 metams pasirinko Vasario 16 Gimnazijos sodybą ir jai atvežė ypatingą dovaną. Apvaikščiojant tėvynės valandėlę, Studijų Savaitės moderatorius dr. Kajetonas J. Čeginskas, Gimnazijos vėliavos aikštelėje pabėrė žemės nuo Nežinomojo Kareivio kapo iš Vytauto Didžiojo muziejaus sodelio. Studijų Savaitės dalyviams taip patiko jauki Gimnazijos atmosfera, kad, suvažiavimą baigiant, buvo nutarta ir 1965 m. studijoms rinktis Lietuvių Vasario 16 Gimnazijoje. Jaunimo ir vaikų stovyklą jau daugelį metų iš eilės Lietuvių Katalikų Sielovados Direktorius Vokietijoje tėv. A. Bernatonis ruošia Vasario 16 Gimnazijos patalpose. 1964 m. vasarą ji įvyko taip pat čia. Jaunimo ir vaikų stovyklos suteikia progos mokyklinio amžiaus vaikams susipažinti su Gimnazijos aplinka ir, atėjus laikui, ne vienas iš stovyklautojų tampa gimnazistu. Šių Velykų atostogų metu Vasario 16 Gimnazijos naujuosiuose rūmuose atliko rekolekcijas Europos lietuviai studentai katalikai. Būtų galima kalbėti apie masinius lietuvių suvažiavimus Vasario 16 Gimnazijos sodyboje, apie kuriuos jau trumpai buvo užsiminta kitoje vietoje. 1964/65 mokslo metų bėgyje jie buvo trimis progomis: per 1964 m. Jonines birželio 22, Kalėdų eglutės proga gruodžio 18 ir šventinant naujuosius Gimnazijos rūmus 1965 balandžio 11 d.

1964/65 m. m. bėgyje Vasario 16 Gimnaziją aplankė daug jos rėmėjų iš JAV, Kanados, Australijos ir kitų kraštų. Pavasarį, man esant JAV-se, Gimnazijoje lankėsi čikagietis prekybininkas Civinskis, kuris, grįžęs į namus, suorganizavo rūbų siuntas neturtingiems mokiniams. Po jo Gimnazijoje vėl pasirodė jos dažnas svečias tuolaikinis Balfo

pirmininkas prel. J. Končius, lydimas prel. Tulabos. Vos tik parsriedęs iš vajaus kelionės, turėjau laimės Gimnazijoje pasveikinti kambario fundatorių dr. Juozą K. Valiūną su šeima. Jo šeimos vardu yra pavadinta viena klasė naujuosiuose gimnazijos rūmuose. Juos sekė statybos garbės rėmėjas iš Cicero J. Kebleris, Žiūrys iš Neu Britain, Conn., būrelio vadovas A. Brinkis ir inž. Breivė iš Čikagos, Vaitiekaitytė iš Detroit ir eilė kitų. Toliau svečių tarpe sutinkame kun. P. Vaserį iš Australijos (Melbourne), kun. Pakalniškį ir kun. Piktorną iš Brooklyn, N.Y., prel. J. Gutauską iš Škotijos. Kulminacinis taškas buvo atsieltas, kai lapkričio 13 d. atsilankė didysis būrelių organizatorius ir vadovas kun. B. Sugintas iš Čikagos, lydimas Balfo direktoriaus V. Šimkaus, vėliau tapusio Gimnazijos statybai baigti vajaus Čikagoje komiteto pirmininku. Žiemos metu dažna viešnia buvo iškilioji solistė iš Klevelando A. Stempužienė, kurios palankų pareiškimą apie Gimnaziją su dėkingumu skaitėm JAV lietuvių spaudoje. Iš savo pusės ponia A. Stempužienė gražiai praturtino Kalėdų eglutės programą. Mielą svečių vainiką užbaigė J. E. vysk. Pranas Brazys, kuris balandžio pradžioje vizitavo katalikų tikybos pamokas, turėjo progos pabendrauti su mokytojais ir mokiniais, o balandžio 11 d. iškilmingai pašventino naujuosius Gimnazijos rūmus. Rūmų šventinimo proga gimnaziją aplankė taip pat V. Vokietijos valdžios atstovai, asmenys, kurie tiesioginiai tvarko paramos skyrimą Gimnazijai: viceministeris S. Schwarz iš Stuttgarto, ministerijos tarėjas M. Lüder iš Bonnos, vyriausybės direktorius Mock iš Karlsruhes ir vyr. valdininkas Schaar iš Bonnos. Šventinimo iškilmėse dalyvavo taip pat Gimnazijos rėmėjas iš Buffalo, JAV prof. dr. A. Musteikis, kuris kaip tik tuo metu buvo atvykęs Vokietijon į savo brolio M. Musteikio laidotuves.

Gimnazijos santykiai su bendruomenės institucijomis

Gimnazijos teisinis savininkas yra PLB Vokietijos Krašto Valdyba, tačiau moralinis jos savininkas yra viso laisvojo pasaulio Lietuvių Bendruomenė. Iš bendruomeninės organizacijos aukščiausiojo organo PLB Valdybos buvo jaučiama nuolatinė moralinė ir skatinanti parama. Ne vieną kartą PLB valdybos oficioze "Pasaulio Lietuvelyje" buvo palankiai atsiliepta Lietuvių Vasario 16 Gimnazijos reikalais. Gimnazijai dėmesio skyrė taip pat atskirų kraštų LB organizacijos vadovai: JAV, Kanados, Australijos, Šveicarijos, Italijos, Prancūzijos ir kt.

Gimnazijos santykiai su PLB Vokietijos Krašto Valdyba buvo labai glaudūs ir geri. Nebuvo nė vienos svarbesnės problemos, kuri nebūtų buvusi aptarta arba su visa Kr. Valdyba jos posėdžiuose, arba su Valdybos pirmininku, arba su jos reikalų vedėju.

Su Švietimo Komisija daugiausia buvo palaikomi santykiai per jos pirmininką, kuris, man esant Užjūriuose, pats koordinavo visą Gimnazijos veiklą ir tuo būdu turėjo puikią progą pažinti Gimnazijos problemas ne tik iš pranešimų, bet tiesiai iš pačios gyvenimo praktikos. Su visa Švietimo Komisija teko susitikti jos posėdyje 1964 lapkričio 14 d., kurio svarstymų medžiagos dalį sudarė mano patiektas raštu pranešimas apie mokslo ir auklėjimo lygį Vasario 16 Gimnazijoje. Švietimo Komisija savo nutarimuose davė visą eilę sugestijų, o taip pat malonėjo pritarti kai kuriems mano patiektiems pasiūlymams.

Su malonumu turiu pareikšti, kad Švietimo Komisija savo posėdyje pozityviai įvertino vadovybės ir mokytojų darbą, o taip pat gražų gimnazijos įnašą reprezentuojant lietuvių bendruomenę įvairiuose parengimuose.

Žvilgsnis į ateitį ir baigiamos pastabos

Su 1964/65 mokslo metais Lietuvių Vasario 16 Gimnazijoje baigtas barakų laikotarpis. Jie tuoj bus nugriauti, o naujieji, šviesūs rūmai kvieste kviečia lietuvių jaunimą ateiti ir semtis šviesos, tiesos, Lietuvos pažinimo ir jos meilės, krikščioniškųjų dorybių ir jų teikiamos dvasinės stiprybės. Kad tas kvietimas neskamba į tyrus, liudija 20 naujų prašymų priimti gimnazijon.

Vasario 16 Gimnazija žada ir toliau būti lietuviškumo simboliu ir jo ugdymo centru Europoje. Vasario 16 Gimnazija niekam nedaro konkurencijos, nes savo pobūdžiu ir yra vienintelė visame laisvajame pasaulyje. Vasario 16 Gimnazija kreipiasi į viso laisvojo pasaulio geros valios lietuvius ir prašo jai pagelbėti įvykdyti tikrai kilnius uždavinius. Ji kreipiasi į Vokietijos lietuvius, prašydama jų norėti savo vaikus auklėti lietuviškai; ji kreipiasi į gimnaziją lankančių vaikų tėvus, prašydama bendradarbiauti su gimnazija, surišti gimnazijos lietuvišką dvasią su namų dvasia, sudaryti iš gimnazijos grįžusiems vaikams į šeimos židinį gražų lietuviškos šeimos pavyzdį, nes lietuviškasis auklėjimas svetimame krašte tik tada neš gerus vaisius, kai šeima padės mokyklai parodyti lietuvių kalbos ir kultūros grožį ir reikalingumą.

Lietuvių Vasario 16 Gimnazija kreipiasi į Jus, Gerbiamieji PLB Vokietijos Krašto Tarybos nariai, prašydama Jūsų sumanios bendruomeninės pagalbos. Saugokite Gimnaziją nuo savitarpio vaidų ir partinių rietenų. Neškite į Vokietijos lietuvių tarpą gražų lietuviško savitarpio sugyvenimo pavyzdį! Junkite visus lietuvius į vieną lietuvišką šeimą, kurioje kiekvienas narys jaustų savo atsakomybę prieš jaunimą!

Ir šiais naujos krašto Tarybos rinkimų metais nepaaukokite lietuviškojo solidarumo rinkiminiams išskaičiavimams.

Baigsiu Lietuvos Himno žodžiais:

Ir šviesa ir tiesa mūs žingsnius telydi!

/-/ Kun. Br. Liubinas
Direktorius

Naujų Rūmų Šventinimas. Ilgai lauktosios naujųjų rūmų šventinimo iškilmės įvyko 1965 m. balandžio 11 d. Katalikiškąsias šventinimo apeigas atliko Europos lietuvių vyskupas dr. Pr. Brazys, o evangelikų maldą sukalbėjo mokytojas Fr. Skėrys. Apeigos buvo pradėtos senųjų rūmų iškilmių salėje, ten sugiedojus Veni Creator, procesijos būdu, vedant kryžiui, tautos vėliavai ir Gimnazijoje veikiančių organizacijų vėliavoms, buvo nueita į naujuosius rūmus. Čia Baden Württembergo krašto vidaus Reikalų ministerijos viceministras pabėgėlių reikalams Sepp Schwarz, asistuojant Federalinės Pabėgėlių ministerijos tarėjui M. Lüder, Kr. Valdybos nariams, Gimnazijos mokytojams, mokiniais ir keletui šimtui svečių, perkirpo juostą. Architektas Hutter įteikė raktus PLB V-jos Krašto Valdybos atstovui ir rūmų statybos komisijos pirmininkui A. Mariūnui, o šis juos perdavė gimnazijos direktoriui kun. Br. Liubinui, kuris atrakino naujųjų rūmų duris. Tolimesnės iškilmės vyko būsimosiose valgyklos salėje. Vysk. Brazys sakė kalbas vokiškai ir lietuviškai šventinimo apeigų rémuose. Dir. kun. Br. Liubinas pasveikino svečius, glaustai išdėstė statybos istoriją, dėkojo visiems geradariams ir reiškė viltį, kad nauji rūmai atneš naujos dvasios ne tik į pačią gimnaziją, bet ir į visų lietuvių tarpą. Viceministeris Sepp Schwarz ir ministerijos

tarėjas M.Lüder linkėjo lietuviams tikėti Lietuvos prisikėlimu ir užtikrino Vokietijos paramą, lietuvių pastangoms išlaikyti lietuviškasias institucijas ir plėtoti jų veiklai. Sepp Schwarz užtikrino, kad Vokietijos vyriausybė ne tik nemano lietuvių nuosavybės sau pasiimti, bet yra pasiryžusi ir toliau teikti visokią paramą lietuviams. Toliau kalbėjo Vliko ir Lietuvos diplomatijos įgaliotinis prie V.Vokietijos vyriausybės dr.A.Gerutis. Hemsbacho miestelio įgaliotinis, įteikęs Gimnazijai savo miestelio herbą, ir vietiniai evangelikų bei katalikų dvasiškiai. Iš JAV-bių atvykęs Gimnazijos rėmėjas dr.A.Musteikis išreiškė rėmėjų linkėjimus. Moksleivių vardu žodį tarė VI kl.mokinys A.Starukas (dabar VII kl.)

Iškilmės buvo papuoštos menine programa, kurią parengė ir kuriai vadovavo mok.E.Tamošaitienė, o išpildė moksleiviai. A.Janulytė (dabar VI kl.) deklamavo Bernardo Brazdžionio "Be motinos tėvynės". Ją sekė inscenizacija "Tykiai, tykiai Nemušelis teka". A.Gumuliuskaitė (dabar II kl.) padeklamavo V.Audronės "Pavasaris". Tautinių šokių grupė sušoko Blezdingėlę, Rugučius, Lenciūgėlį, Džigūną. Buvusi mokinė R.Tamošaitytė padeklamavo Maironio "Jūrą ir Kasytį". Visa programa buvo taip puikiai paruošta ir sklandžiai išpildyta, kad viceministeris S.Schwarz spontaniškai pasakė jautrią padėkos kalbą ir dar kartą iškilmingai užtikrino Vokietijos paramą lietuviams. Sekė vienas po kito Vokietijos ir Lietuvos himnai.

Pabaigoje senojoje valgykloje visi susirinkusieji pavalgė pietūs, o naujuosiuose rūmuose garbės svečiai išgėrė kavos.

IŠ VASARIO 16 GIMNAZIJOS GYVENIMO.

Rekolekcijos katalikams. 1964/65 mokslo metų paskutinės dienos buvo skirtos Gimnazijoje religiniam susikaupimui. Evangelikams vadovavo religijos mokytojas Fr.Skėrys. Katalikams rekolekcijas vedė kun.prof.dr.Jonas Juraitis atvykęs iš Šveicarijos.

Konkurso laimėtojas. Laiškų Lietuviams redaktorius tėv.Kęstutis Trimakas S.J.pranešė, kad Vasario 16 Gimnazijos VIII kl.mokinys Artūras Hermanas (dabar jau devintokas) laimėjo antrą premiją Laiškų Lietuviams skelbtame jaunimo konkurse rašiniui "Tėvai ir bręstantis jaunimas".

A.Giedraičio premija. Buvęs Vasario 16 Gimnazijos direktorius A.Giedraitis Velykų proga vėl paskyrė dviem geriausiai lietuvių kalbą mokantiems Gimnazijos moksleiviams po \$ 5,-premiją. Kadangi p.A.Giedraitis skiria panašias premijas metuose kelis kartus, o vyresniųjų klasių mokinių yra nedaug, tai šį kartą premijai gauti kandidatai buvo parinkti iš vidurinių klasių. Iš mergaičių tarpo kaip geriausia lituanistė mok.S.Povilavičiaus buvo rekomenduota Lina Beierytė (V kl.), o iš berniukų - Mečys Landas (VII kl.).

Tautinių šokių grupė Italijoje. Velykų atostogų metu 24 Gimnazijos moksleiviai su tautinių šokių mokytoja E.Tamošaitiene, Gimnazijos kapelionu kun.J.Riaubūnu ir direktorium kun.Br.Liubinu buvo nuvykę į Bardi miestą Š.Italijoje, kur atliko programą Nepaprastųjų Bažnyčios Reikalų Kongregacijos Sekretoriaus arkivyskupo A.Samore teiviškėje, šventinant jo lėšomis pastatytus Jaunimo Centro namus, kuriuose vienas augštas įrengtas Lietuvos garbei su Aušros Vartų koplyčia ir Lietuvos istorijos freskais. Gimnaziją kvietė ir kelionės bei kitas išlaidas padengė PLB Italijos krašto V-bos pirmininkas prel.V.Mincevičius. Buvo vykstama autobusu per Šveicariją, kur Lugano mieste, važiuojant į ten ir grįžtant, buvo pernaktota. Kelionė užtruko po 2 dienas į kiekvieną pusę. Pačios iškilmės Bardi mieste buvo Velykų antrąją dieną (bal.19). Jos prasidėjo pamaldomis

Aušros Vartų koplyčioje, kurias atlaikė arkiv. A. Samore. Iškilmingas namų perdavimo Bardi parapijai aktas vyko lauke prie tų namų, o meninė programa su lietuvių tautiniais šokiais didžiojoje miesto aikštėje įrengtoje scenoje. Šokiai buvo išpildyti labai puikiai ir susilaukė nuoširdaus keleto tūkstančių minios įvertinimo. Žiūrovų tarpe buvo keletas vyskupų, augšto laipsnio kariškių, įvairių valdininkų ir diplomatų su ministro ranku.

Šokių eilė: Jonkelis, Blezdingėlė, Džigūnas, Malūnas, Lenciūgėlis, Sadržė, Rugučiai. Iškilnių šeimininkas arkiv. A. Samore jautriais žodžiais išreiškė gilią padėką šokėjams, ypač jų vadovei E. Tamošaitienei, o Bardi jaunimas poniai įteikė didžiulę puokštą tulpių. Šventė gražiai nutaikė taip pat pačius šokėjus. Grupės seniūnas Petras Vegneris išreiškė padėką mokytojui už jos didelį, kantrų ir prasmingą darbą. Vakare lietuvių jaunimas turėjo progos pabendrauti su vietiniu jaunimu ir kartu pasilinksinti. Visas tas dienas Bardi mieste lietuviai buvo dėmesio centre. Prel. V. Mincevičiui miesto valdyba suteikė garbės pilietybę. Esmingieji iškilnės momentai buvo nufilmuoti ir rodomi Italijos televizijoje.

Nauji mokslo metai naujuose rūmuose. Gegužės 3 d. Vasario 16 Gimnazijoje pradėti nauji 1965/66 mokslo metai. Pamokos vyksta naujuosiuose rūmuose, bet klasių suolai, lentos ir kiti įrengimai yra persinešti iš senųjų barakų. Dar nespėta perkraustyti į naujas patalpas fizikos kabinetą, kuris bus papildytas naujais reikmenimis. Taip pat bus įrengtas ir chemijos kabinetas. Fizikos ir chemijos kabinetams įrengti specialias lėšas paskyrė Federalinė Pabėgėlių Ministerija.

Jo Ekscelencijos Vysk. Prano Brazio vizitas. Naujasis lietuvių katalikų Ganytojas balandžio 5-6 d. d. vizitavo Vasario 16 Gimnaziją, aplankydamas visose klasėse katalikų tikybos pamokas, dėstomas kapeliono kun. J. Riaubūno. Balandžio 6 d. Jo Ekscelenciją pora valandų pabuvojo su visais mokytojais, susipažindamas su Gimnazijos problemomis ir asmenimis, kurie joje darbuojasi. Balandžio 11 d. vysk. Brazys suteikė Sutvirtinimo Sakramentą 13 Gimnazijos mokinių.

Dr. A. Gerutis savo 60 metų amžiaus sukakties proga paaukojo Gimnazijai 100 šveicariškų frankų. Dr. Gerutis yra vienas iš reguliarių Gimnazijos rėmėjų.

Konsekruotas naujas Vyskupas Europos lietuviams. Š. m. vasario 14 d. Romoje, įvyko Europos lietuvių Ganytojo J. E. Vyskupo Pr. Brazio konsekracijos iškilnės. Vokietijos lietuvių bendruomenę ir Vasario 16 Gimnaziją iškilnėse atstovavo kunigas Br. Liubinas. Ganytojui jis įteikė Vasario 16 Gimnazijos dovaną, tautinę juostą ir 8591 LŠ kuopos piniginę dovaną. Tėvas A. Bernatonis įteikė Vokietijos lietuvių kunigų dovaną, o p. A. Grinienė perdavė Vokietijos Lietuvių Atėitinkų Sendraugių Sąjungos sveikinimus ir dovaną.

Lietuvių kunigų suvažiavimas. Š. m. balandžio mėn. 20-24 d. d., Bardi, įvykusiame Europos lietuvių kunigų suvažiavime iš Vokietijos dalyvavo Tėvas A. Bernatonis, kun. A. Bunga, kun. Br. Liubinas, kun. J. Riaubūnas, kun. A. Rubikas ir kun. V. Šarka.

Jo Ekscelencija Vyskupas P. Brazys Vokietijoje. Š. m. balandžio 1 d., Frankfurte, Lietuvių Sielovados direktorius Tėv. A. Bernatonis ir Lietuvių Gimnazijos direktorius kun. Br. Liubinas, pasitiko vyskupą Pr. Bražį. Ekscelencija yra naujai paskirtas vyskupas Europos lietuviams katalikams. Vokietijoje Ganytojas aplankė visą eilę lietuviškų parapijų. Š. m. balandžio 4 d., Vysk. Pr. Brazys, aplankė pirmąją lietuvių parapiją Kaiserslauterne. Prie koplyčios, jis buvo sutiktas gausaus būrio lietuvių katalikų. Lietuvių Bendruomenės vardu J. E. sveikino ir įteikė gėlių, apyl. valdybos pirm. V. Grovienė.

8593 LS kuopos vardu Ganytoją sveikino kuopos vadas kpt. J. Venckus. Parapijos vardu J. E. Vyskupą pasveikino kun. Br. Liubinas.

Vyskupo lankymosi diena Kaiserslauterne sutapo su tos lietuvių parapijos rekolekcijomis, kurias pravedė kun. Br. Liubinas. Koplytėleje, kuria naudojasi tos parapijos lietuviai katalikai, vysk. Pr. Brazys atlaikė šv. Mišias ir pasakė pamokslą. Prie šv. Mišių iškilmingumo prisidėjo visi dalyvavusieji, aktyviai įsijungdami į lietuviškas giesmes. Po pamaldų, Ekscelencijos pagerbimui, įvyko bendri pietūs jaukioje LS karininkų klubo patalpoje. Ekscelencija turėjo progos čia dar kartą arčiau pažinti tos parapijos lietuvius katalikus, patirti jų rūpesčius ir kartu pasidžiaugti savo tautiečių tarpe. Pietų metu tarė žodį Tėv. A. Bernatonis, kun. Br. Liubinas, kpt. J. Venckus ir kiti svečiai. Ekscelencija trumpu žodžiu padėkojo už sveikinimus, linkėjimus ir jaukų sutikimą.

Š. m. balandžio mėn. 9 d. vysk. Pr. Brazys lankė Schwetzingene stovinčią lietuvišką 8591 LS kuopą. Čia Ganytoją sutiko ir sveikino tos kuopos vadas kpt. J. Valiūnas ir kun. Br. Liubinas, kaip tos kuopos kapelionas. Kuopos katalikų koplyčioje, Ekscelencija atlaikė šv. Mišias ir pasakė pamokslą. Po pamaldų dalyvavo bendruose pietuose su visais tos kuopos vyrais. Ta proga padaryta eilė bendrų nuotraukų.

Vėliau vysk. Pr. Brazys lankė ir kitas lietuvių parapijas Vokietijoje kaip Darmstade stovinčią lietuvių 2040 LS kuopą, Münchene lietuvių ir t. t.

Savo buvimo metu Vokietijoje, vysk. Pr. Brazys lydimas Tėv. A. Bernatonio ir A. Mariūno, lankėsi Bonnoje ir buvo priimtas Pabėgėlių Ministerijos viceministerio dr. Nahm, kur kalbėtasi įvairiais Vokietijos lietuvių reikalais. Toliau Ekscelencija buvo priimtas pas Kölno kardinolą Frings ir pas Müncheno kardinolą Döpfner. Vėliau Ganytojas turėjo progos pasimatyti su Mainz'o vyskupu Volk, Speyerio vysk. Emanuel ir Freiburgo arkivyskupu Schüfefe.

Vokietijos Studentų Ateitininkų Sąjungos Valdybos rengtos susikaupimo ir visuomeninio lavinimosi dienos, įvyko š. m. balandžio 14-20 d. d. - Lietuvių Vasario 16 Gimnazijos patalpose, Hüttenfelde. Dalyvavo 25 lietuviai katalikai studentai iš Vokietijos, Prancūzijos ir Italijos.

Religinį susikaupimą pravedė J. E. vysk. Pr. Brazys. Tolimesnėje programoje ateitininkų ideologijos ir bendrai studentų problemomis pasikaitas skaitė kun. V. Damijonaitis, dr. J. Norkeitis ir V. Bartusevičius.

Vokietijos Studentų Ateitininkų Sąjungos valdybos pirmininkas Vincas Bartusevičius 1965 m. gegužės 1 d. susituokė su stud. Ona Hermanaite. Jaunoji yra neseniai atvykusi iš Lietuvos, o jaunavedys yra baigęs Vasario 16 Gimnaziją 1959 metais. Abudu studijuoja Tübingeno universitete.

Š. m. balandžio 3 d. Romoje buvo išventintas į kunigus Kęstutis V. Žemaitis. Naujasis kunigas teologijos ir filosofijos studijas pradėjo Romoje, kur įsigijo filosofijos licenciato laipsnį. Toliau studijas tęsė Münchene, Vokietijoje. 1963 m. grįžo į šv. Kazimiero Kolegiją Romoje.

Kun. K. Žemaitis studijuodamas Münchene gyvai reiškėsi lietuvių studentų veikloje. Buvo Vokietijos Studentų Ateitininkų Sąjungos pirmininku ir "Ateitin" laikraščelio redaktorium.

Lietuvių Katalikų Sielovados Direktorius Vokietijoje nuo 1964 m. lapkričio mėn. paskyrė kun. V. Damijonaitį Vokietijos Studentų Ateitininkų Sąjungos Dvasios vadu ir pavedė jam rūpintis religiniai bei tautiniai ir kitais lietuviais studentais.

Centrinis Vasario 16 Minėjimas Heidelberge.

PLB Vokietijos Kr. Valdybos rengtasis Nepriklausomybės minėjimas Heidelberge įvyko vasario 21 d. Jam vadovavo kun. dr. Jonas Aviža. Pagrindinę kalbą sakė Federalinės Vokietijos parlamento vicepirmininkas dr. Richard Jaeger. Meninėje programoje pasireiškė solistė Alzona Stempužienė (JAV), pianistas Antanas Smetona (JAV), dirigentas ir kompozitorius Darius Lapinskas (Stuttgart), Mannheimo teatro orkestrantai, Vasario 16 Gimnazijos deklamatoriai ir tautinių šokių šokėjai. Meninei programai vadovavo mok. E. Tamošaitienė. Minėjimas vyko pilies Karalių salėje, dalyvavo netoli 1.000 žmonių.

PLB Apylinkių veikla

Kadangi PLB Informacijų išleidimas ilgesnį laiką yra buvęs sutrukdytas dėl redaktoriaus sirgimo, tai šį kartą tik trumpai tesuminama žinios iš apylinkių.

Hamburge, buvo gražiai paminėta Vasario 16 šventė. Iškilmingas posėdis įvyko parapijos salėje Hamburg-Altona, Dohrnweg 8.

Bremene, buvo surengta Kalėdų eglutė vargo mokyklos vaikams. Šventiškoje nuotaikoje vaikučiai vadovaujant vargo mokyklos mokytojos, padėklavo eilėraščių, padainavo lietuviškų dainelių ir pažaidė. Kalėdų Senelis visus vaikučius apdovanojo.

Mūsų mirusieji

Š. m. balandžio mėn. 6 d. Gautingo sanatorijoje, po ilgalaikės ligos, mirė žurnalistas Mečys Musteikis. Velionis buvo gim. 1915 m. lapkričio 28 d. Laučiūniškių kaime, Zarasų apskr. Jis yra buvęs aktyvus katalikiškų organizacijų narys Nepriklausomybės laikais, o per pirmąją bolševikų okupaciją aktyviai įsijungė į pogrindžio veiklą Telšiuose. Už tai jis buvo bolševikų suimtas ir kalintas Kauno kalėjime. Vokiečių okupacijos metais taip pat dalyvavo rezistencijoje, buvo Telšių politinių kalinių valdybos narys ir pogrindžio Lietuvių Fronto Telšių padalinio kasininkas. Tremtyje, nuo 1945 metų gyveno visą laiką Gautinge ir bendradarbiavo įvairiuose laisvojo pasaulio lietuvių laikraščiuose. Nuo 1948 m. iki mirties buvo Europos lietuvių informacijos (ELI) vedėjas ir aktyvus Europos Lietuvių Fronto narys.

Velionis palaidotas š. m. balandžio mėn. 10 d. Gautingo kapinėse, palydint kun. dr. J. Avižai ir būreliui vietos bei Müncheno lietuvių. Laidotuvėse dalyvavo ir velionies brolis, atvykęs iš JAV, dr. A. Musteikis.

Š. m. vasario mėn. 18 d. Landeck ligoninėje, po ilgesnės ligos mirė LS karininkas inž. Povilas Augustinas. Jis buvo gimęs 1919 m. gruodžio mėn. 1 d., Kupiškųje. Nuo 1938 m. iki 1943 m. lankęs aukštesniąją technikos mokyklą Kaune, kurią baigė mechanikos inžinieriaus laipsniu. Nuo 1944 m. iki karo pabaigos aktyviai dalyvavo rvtų fronte vokiečių armijoje. 1947 m. įstojo į lietuvišką dalinį (Labor service) prie amerikiečių armijos. Nuo 1950 m. kovo mėn. 15 d. jis buvo 8591 LS inžinerijos kuopoje, kur ėjo būrio vado pareigas iki mirties.

Velionis paliko našlę ir du posūnius. Palaidotas š. m. vasario mėn. 22 d. Speyer kapinėse.

